

RAPORTTI TYÖMME TULOXSISTA 2/2025

Meren pelastamiseksi tarvitaan konkreettisia tekoja: meriluonnon suojelua, ravinnekuorman ja haitallisten aineiden päästöjen vähentämistä sekä ihmisen merisuhteen vahvistamista. Tukesi avulla voimme tehdä Itämeren pelastamiseksi tehokkaita ja vaikutuksiltaan merkittäviä toimenpiteitä.

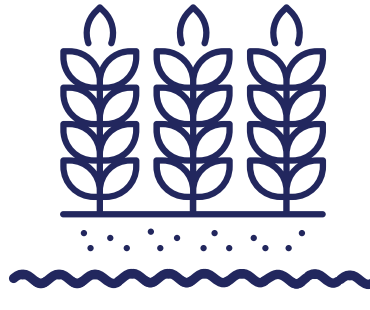
Vuonna 2025 pelastamme merta keskittymällä neljään ydinalueeseen:

RUOANTUOTANNON JA METSÄTALOUDEN RAVINNEKUORMITUKSEN LEIKKAUS

TAVOITTEEMME VUOTEEN 2030 MENNESSÄ:

Suomalaisen ruoantuotannon ja metsätalouden ravinnekuormituksen merkittävä leikkaus on tehty. Rehevytyminen on merkittävästi vähentynyt.

MAATALOUDEN RAVINNEKUORMITUKSEN LEIKKAUS

Pellon perintö -hankkeessa vähennämme maataloudesta syntyvää ravinnekuormitusta Saaristomeren valuma-alueella tutkitusti tehokkaimmilla vesiensuojelumenetelmillä. Lisäämme ymmärrystä ihmisen ja joen välisestä suhteesta kulttuurin ja taiteen keinoin. **48** tilaa sitoutui vesiensuojelutoimiin maillaan.

Teemme näin, koska maatalous aiheuttaa suurimman rehevöittävän ravinnekuormituksen Suomessa. Saaristomeri on Suomen huonokuntoisin merialue ja viimeinen ongelma-alueemme kansainvälisen Itämeren suojelukomissio HELCOMin hot spot -listalla.

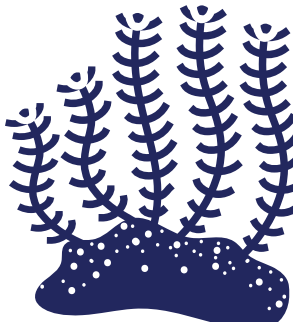

PELTOJEN KIPSIKÄSITTELY

Tavoitteenamme on lisätä peltujen kipsikäsitteilyä Suomen lisäksi muissa Itämeren ympäryksissä, joissa tätä vesiensuojelumenetelmää ei vielä ole otettu käyttöön. Testasimme kipsikäsitteilyn soveltuvuutta **4** muussa Itämeren maassa EU-rahoitteisessa hankkeessa. Ahvenanmaalla kipsiä levitettiin syksyllä **108** hehtaarille.

Teemme näin, koska pelloille levitetty kipsi vähentää tehokkaasti ja nopeasti maalta vesistöihin huuhtoutuvaa fosforia. Peltujen kipsikäsitely on maatalouden tehokkaimpia vesiensuojelutoimenpiteitä. Suomen valtio tuki peltujen kipsikäsitteilyyn ei kata Ahvenanmaata.

ENTISTEN TURPEENNOSTOALUEIDEN ENNALLISTAMINEN

Ennallistimme Suokeidas-hankkeessamme yhteensä **2** entistä turvetuotantoaluetta (**200** hehtaaria) palauttamalla ne suoksi ja kosteikoksi. Lisäksi ohjasimme metsäojitusalueiden valumavesiä puhdistumaan alueille ja toteutimme toiselle kohteelle rahkasammalen siirtoistutuksen suoluonnon palautumisen nopeuttamiseksi. Ennallistaminen on pysyvää, koska Luonnonperintösäätiö suojelee nämä kohteet niiden luontoarvojen palaututtua.

Teemme näin, koska turvetuotannon vähentämisen vuoksi Suomessa on runsaasti käytöstä poistettuja turpeennostoalueita, joista syntyy hiilidioksidi- ja ravinnepäästöjä. Kun alueet ennallistetaan soiksi, torjutaan kasvihuonepäästöjä, ravinnevalumia vesistöihin sekä luontokatoa.

METSÄTALOUDEN VESIENSUOJELUN TEHOSTAMINEN

Puhdistimme metsäojitusalueiden vesiä vesienpalautusmenetelmällä ja tuimme luonnon monimuotoisuutta **226** hehtaarin alueella yhteensä **5** kohteessa, joista viimeinen valmistui kesällä. Aloitimme Valtavirta-hankkeen, jossa teemme työtä Selkämeren valuma-alueella Tapio Palvelut Oy:n kanssa. Teimme valuma-aluekartoituksen, jossa tunnistamme alueen tärkeimpiä vesiensuojelukohteita, sekä järjestimme tapahtuman maanomistajille ja koulutuksen tuleville metsäammattilaisille.

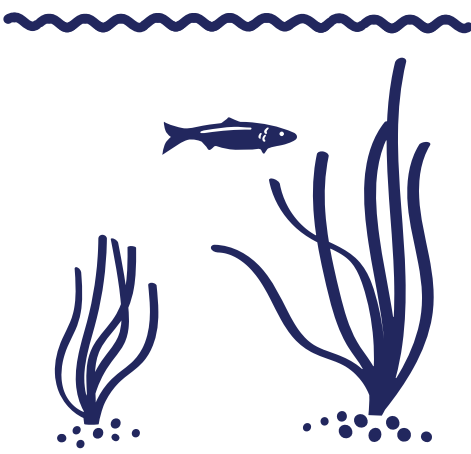
Teemme näin, koska ojitetut turvemaat ovat metsätalouden suurin kuormituslähde. Kun metsäojitusalueiden vesiä palautetaan soille, suokasvillisuus ja pintaturve suodattavat niistä ravinteita ja kiintoainetta. Tämä on metsätalouden tehokkain vesiensuojelumenetelmä.

ELINVOIMAINEN MERIEKOSYSTEEMI

TAVOITTEEMME VUOTEEN 2030 MENNESSÄ:

Luontokato on merkittävästi vähentynyt. Itämeren keskeisten luontotyyppien tila on parantunut.

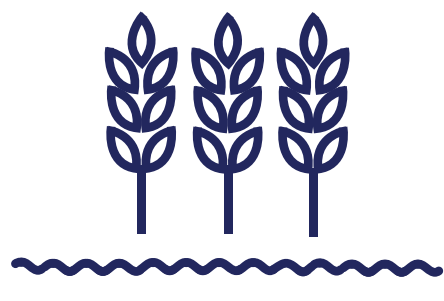

ELINYMPÄRISTÖJEN ENNALLISTAMINEN

Ennallistimme Itämeren tärkeitä elinympäristöjä Sea Too -hankkeessamme ja vahvistimme ihmisten valmiutta konkreettisiin merensuojelutekoihin. Siirtoistutimme noin **40 000** meriajokkaan pistokasta yhteensä puolen hehtaarin alueelle Ruotsin ja Suomen rannikoille.

Teemme näin, koska kun ennallistamme meriajokasniittyjä, torjumme luontokatoa Itämeressä. Meriajokasniityt tarjoavat elinympäristön kymmenille muille lajeille, vähentävät eroosiota ja veden sameutta sekä parantavat veden laatua sitomalla ravinteita.

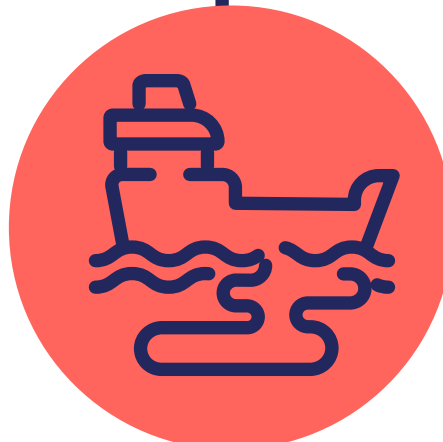
RAVINTEIDEN POISTAMINEN

Poistimme ravinteita rehevytyneiltä rannoilta ja paransimme rantaelinympäristöjä ruokohankkeissamme. Edistimme ruoön hyötykäyttöä ja ruokoarvoketjujen syntymistä. Niitimme **30** hehtaaria ruokoa ja toimitimme sitä **5** eri käyttökohteeseen.

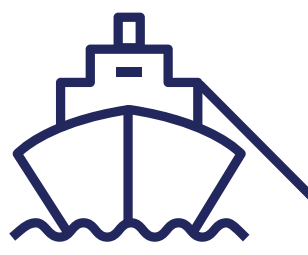
Teemme näin, koska kun ruokokasvustoa kierrätetään rehevöityneistä rantavesistä hyötykäyttöön, estetään kasvustoon sitoutuneiden ravinteiden pääsy mereen. Niittämällä parannetaan myös rantaluonnon monimuotoisuutta.

MERILIIKENTEN PÄÄSTÖT

TAVOITTEEMME VUOTEEN 2030 MENNESSÄ:

Meriliikenteen suurimmat ravinteiden ja haitallisten aineiden päästölähteet on tunnistettu ja ratkaistu

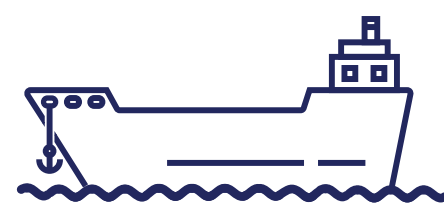

KEMIKAALIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Jatkoimme yhteistyötä paikallisten viranomaisten ja kemikaalialan yritysten kanssa, jotta kemikaalialusten tankinpesuvedet otettaisiin talteen maissa, eikä niitä laskettaisi pesuvesien mukana mereen. Yhteistyön myötä **7/8** tunnistettuja riskikemikaaleja Suomen satamissa vastaanottavista yrityksistä on sitoutui ottamaan kemikaalien pesuvedet talteen. Kaikki Suomen mäntyöljy- ja bentseenipäästöt ja puolet styreenipäästöistä on nyt lopetettu.

Teemme näin, koska kemikaaleja kuljettavien säiliöalusten tankinpesun yhteydessä mereen voi päätyä yhdellä kertaa satojakin litroja haitallisia ja vaarallisia kemikaaleja kun alukset pesivät tankkinsa lastin purkamisen jälkeen merellä. Tankkien peseminen satamissa ja pesuvesien talteenotto vähentää Itämeren kemikaalikuormaa.

RAVINTEIDEN JA HAITALLISTEN AINEIDEN PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Käynnistimme uuden kansainvälisen yhteistyöhankkeen, jonka tavoitteena on tunnistaa lastinkäsittelyn suurimmat ympäristöriskit ja jalkauttaa parhaita käytäntöjä päästöjen vähentämiseen satamiin ja laivoille Suomessa, Ruotsissa, Virossa ja Latviassa.

Teemme näin, koska satamissa tapahtuva irtolastien lastaus ja purku sekä alusten ruumien pesu avomerellä aiheuttaa huomattavia ravinteiden ja haitta-aineiden päästöjä Itämereen. Suomalaisen satamien kanssa teemme yhteistyön ansiosta jalkautamme parhaita käytänteitä päästöjen vähentämiseksi myös muiden rantavaltioiden satamiin.

IHMINEN JA MERI

TAVOITTEEMME VUOTEEN 2030 MENNESSÄ:

Ihmisen ja meren suhde on vahvistunut. Ihmiset ovat valmiita tekemään konkreettisia muutoksia arjessaan.

ITÄMERISUHTEE VEHVISTUMINEN JA MERELLISEN KULTTUURIN VAALIMINEN

Mahdollistamme kohtaamisia ja tuotimme tapahtumia Itämeren ekologiaa ja kulttuuria koskien. Julkaisimme **3** tietokirjaa, osallistuimme Helsingin kirjamessuille ja järjestimme näyttelyitä eri puolilla Suomea maalla, merellä ja virtuaalisesti. Toteutimme viestinnällisen kampanjan rehevöitymisestä. Juhlistimme Itämeripäivää yhdessä muiden Itämeren rantavaltioiden kanssa.

Teemme näin, koska itämerikansalaisuus on Itämeren alueen asukkaita yhdistävä tekijä. Itämeren suojelu edellyttää ympäristön hyvinvoinnin varmistavaa luontopolitiikkaa ja ylijäräistä tiivistä toimijoiden yhteistyötä.

PÄÄTÖKSENTEKOON VAIKUTTAMINEN

Vaikutimme yhteiskunnalliseen päätöksentekoon kuntavaalikampanjalla ja järjestämällä ympäristöaiheisen pormestaripaneelin sekä Itämeri-tilaisuuden eduskunnassa. Otimme kantaa vihreän siirtymän vesistövaikutuksiin. Kansainvälistä vaikuttamistyötä teimme IHELCOMissa, EU-tasolla ja YK:n Valtamerikokferenssissa tavoitteenamme saada Itämereen päätyvät päästöt kuriin.

Hankkeemme tukevat näitä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita:

